

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 03 Ocak 2020
Sayı : 1506

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 03/01/2020
Sayı: -120.10-E.00000594653

0000594653

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kanal İstanbul projesinin; Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde yer alan Çanakkale Boğazı, Marmara Denizi ve İstanbul Boğazı'nı kapsayan bütüncül 'boğazlar bölgesi' tarifini nasıl etkileyeceği, Çernobil benzeri bir nükleer sızıntı veya nükleer tehdit durumunda Batı İstanbul adasındaki milyonlarca insanın bölgeyi terk ederek güvenli bir bölgeye geçişini zorlaştırıp zorlaştırmayacağı, projenin ülke güvenliği ve ülke savunmasına etkileriyle ilgili Dışişleri Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve/veya Genelkurmay Başkanlığından görüş alınıp alınmadığı, projenin ülkemizin Milli Güvenliğine yönelik ne gibi riskleri barındırdığının araştırılması adına Anayasa'nın 98'inci TBMM İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'nci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederiz.

Av. Dr. M. Serap TANRIKUL
İstanbul Mu.

Yüksel Mansur KILINÇ
İstanbul Milletvekili

Bedri Ferit
TMM

GEREKÇE

Kanal İstanbul Projesinin çevreye ve kentleşmeye etkileri tartışılırken Türkiye'nin Milli Güvenliği için yaratacağı riskler ile ilgili ülkemizin güvenliğinden sorumlu kuruluşlar ve ilgili bakanlıklar tarafından kamuoyuna ikna edici açıklamalar yapılmamış, Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Raporu'nda projenin yaratabileceği güvenlik riskleri ile ilgili güvenlikten sorumlu kurumların görüşlerine yer verilmemiştir.

Projenin ülke güvenliği ve ülke savunmasına etkileriyle ilgili Dışişleri Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve/veya Genelkurmay Başkanlığının herhangi bir çalışma yapıp yapmadığı bilinmemektedir.

Atatürk döneminde imzalanan 1936 Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile boğazlarımızdan Karadeniz'de sahili olmayan devletlerin müttefik olsalar dahi 81 yıldır uçak gemileri geçememektedir. Benzer şekilde harp gemileri de giriş çıkışlarda tonaj ve sayıca kısıtlamalara tabidir. Bu nedenle Karadeniz, İkinci Dünya Savaşı dahil çok uzun bir süredir çatışmasız, bir barış denizi olarak kalmayı başarmıştır. Kanal İstanbul projesinin tamamlanmasıyla birlikte Karadeniz'deki istikrarın bozulma riski bulunmaktadır.

Kanal İstanbul kullanılarak Montrö'deki yasakların delinmesi durumunda, Karadeniz ve Marmara Denizi'nin, onlarca savaş gemisi bulunan Basra Körfezi'ne dönme riski ile karşı karşıya bulunduğu güvenlik uzmanları tarafından dile getirilmektedir. Basra Körfezi'nde en az 70-80 tane savaş gemisinin bulunduğu göz önüne alınırsa benzer bir yığılmanın Marmara Denizi gibi küçük bir alanda büyük bir kışkırtma, tehdide açık senaryolar zihni yaratabileceği uyarısı da uzmanlar tarafından yapılmaktadır.

1506

.....Sayılı Mec

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 03/01/2020
Sayı: -120.10-E.00000594653

in İmza Çizelgesi

0000594653

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Yüksel Özkan	Bursa Mu	
İsmail Arfkan Ünver	Karaman Mv.	
Burhanettin Suvar	Adana Mv	
Özcan PURCU	İzmir M.U	
Kani BEKO	İzmir Mv.	
Cervet Ünsal	Ankara MU	
Ueli AĞBABA	Malatya MU.	
Alpaz Artman	Mezsin Mv	
Abdurrahman Zülfü	Adana Mv	
Mehmet İLHAN	Kırşehir Mv.	
Mürsel ALBAN	Muğla Mu.	
Buralı Erbay	Muğla Mu.	
Nurhanat Altacıkayışlı	Bursa Mu	
TACETTİN BATIR	İzmir Mv	
İsmet Tetli Çirer	Niğde Mu	
Görmüş Akbuğ İlgerdi	İstanbul Mv.	
Özgür CEYLAN	Çanakkale	
Berkant TOPAL	Hatay Mu	
ENAR AYTEKİN	Balıkesir	
Polat SAROĞLU	Tunceli	

2004'te Romanya ve Bulgaristan'ın NATO ülkesi olması, özellikle Romanya'nın, üsler kurması için ikili anlaşmalarla ABD'ye önemli ayrıcalıklar tanınması, Karadeniz'deki istikrar dengesini tehdit eder niteliktedir. Montrö kurallarının delinmesi durumunda Romanya'nın Köstence Limanı'nın dünyanın en büyük Amerikan deniz üssü olmasının önündeki tüm engeller ortadan kalkacaktır.

ÇED Raporu, Kanal İstanbul dışında bir de "Kanal Çanakkale" açılmasını önermektedir. Bu durumda, Ege'den Karadeniz'e geçecek bir askeri gemiye İstanbul Boğazı dışında Çanakkale Boğazı'nı da kullanmama olanağı sağlanmış olmaktadır.

Kanal İstanbul projesinin gerçekleşmesi durumunda İstanbul'un batısında 7-8 milyon kişinin yaşayacağı bir ada oluşacaktır. Projenin gerçekleşmesiyle Trakya'dan Anadolu'ya geçmek isteyen herkes artık bir değil, iki büyük su engelini geçmek zorunda kalacaktır. Herhangi bir savaş durumunda cepheye gelecek takviye birlikleri bu iki engeli nasıl geçecek ve bölgenin savunmasına nasıl yetiyecek? Trakya'nın "stratejik savunması" sırasında ihtiyaç duyulması halinde ileri-geri askeri birlik intikalleri nasıl yapılacaktır? Kanallar, ordumuzu, halkımızı bu dar arazilerde sıkışıp kalmak zorunda bırakacaktır.

Öte yandan ülkemizin kuzeyinde ikinci bir "Çernobil Nükleer" radyasyon sızıntısı faciası yaşanması durumunda Batı İstanbul adasındaki milyonlarca insan bölgeyi terk ederek topluca doğuya veya batıya doğru göçe başlarsa iki kanal arasında kapana kısılmış olacaktır.

Küçükçekmece Nükleer Araştırma Merkezi ve Kanal İstanbul'un uyumluluğunu kontrol etme amacıyla ayrı bir risk çalışması yapıp yapılmadığı da bilinmemektedir.

